31.3.2022

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Viite

Lausuntopyyntönne 28.3.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 35/2022 vp)

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue (jäljempänä työsuojeluviranomainen) lausuu hallituksen esityksestä 35/2022 vp seuraavaa.

Työsuojeluviranomainen kannattaa yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 4 §:n muuttamista.

Työsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan ehdotuksessa esitetty muutos selkeyttää lainsäädäntöä ja vähentää suostumukseen liittyviä tulkintaongelmia. Työsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan säännösmuutoksessa on otettu huomioon tarpeellisilta osin kansallinen lainsäädäntö, EU-lainsäädäntö ja tietosuojavaltuutetun tulkintakäytäntö.

Työsuojeluviranomainen pitää tärkeänä sitä, että lain 4 §:n muutos henkilötietojen käsittelystä ei tee poikkeusta nykyiseen säätelyyn henkilötietojen käsittelyn perustumisesta lakiin. Tärkeää on myös, että lain 3 §:n 1 momentin tarpeellisuusvaatimukseen ei tule muutoksia. Työnantajan käsittelemien työntekijän henkilötietojen tulee siten edelleen olla välittömästi työsuhteen kannalta tarpeellisia. Edellä todetuilla perusteilla lain 4 § yhdessä lain 3 §:n kanssa toteuttavat työsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan riittävästi työntekijän oikeusturvaa. Lisäksi työntekijän suostumus säilyy edelleen henkilötietojen käsittelyn perusteena, kun henkilötietoja käsitellään muissa kuin lainsäädäntöön perustuvissa tilanteissa.

Työsuojeluviranomainen nostaa yhtenä käytännössä näkyvänä muutoksena sen, että työnantajalla tulisi olemaan oikeus käsitellä työntekijän henkilötietoja työnjohtovaltansa perusteella. Muutos ei sinällään poikkea jatkossakaan henkilötietojen käsittelyn perustumisesta lakiin, sillä työnantajan työnjohtovalta perustuu työsopimuslain 3 luvun 1 §:ään. Työsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan muutos selkeyttänee työnantajan oikeutta käsitellä työntekijän henkilötietoja moninaisissa työelämän käytännön tilanteissa, kun tietojen käsittelyyn ei jatkossa edellytetä työntekijän suostumusta.

Työnjohtovaltaan kuuluu työnantajan oikeus määrätä, miten, missä ja milloin työtä tehdään. Työnantajalla on työturvallisuuslain säännösten perusteella velvollisuus huolehtia työturvallisuudesta työntekijän suojelemiseksi tapaturmilta ja terveydellisiltä vaaroilta. Työsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan työnantajan oikeus käsitellä työntekijän henkilötietoja työnjohtovaltansa perus-

teella selkeyttänee henkilötietojen käsittelyä myös työnantajan suorittamassa työturvallisuuden valvonnassa.

Työsuojeluviranomainen kiinnittää huomiota siihen, että työturvallisuuden valvonnassa on todennäköistä, että työnantaja joutuisi käsittelemään myös työntekijän arkaluonteisia terveydentilatietoja. Näiden tietojen käsittelyoikeus ei perustu lain 4 §:ään, vaan arkaluonteisten terveydentilatietojen käsittely perustuu sanotun lain 5 §:ään, jota 4 §:n muutos ei koske.

Johtaja Eerik Tarnaala

Lakimies Anna-Maija Heino